

N:o 49.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 17 Maj 1879.
" " " " Andra Kammaren den 17 " "

Riksdagens underdåniga Skrifvelse angående beviljade statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 17 och Memorial N:o 53.)

S. A. K.

Riksdagen, som till behandling förehaft de genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof väckta frågor om statsbidrags beviljande för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, får härmed i underdånighet anmäla följande i anledning deraf fattade beslut:

A) Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o. För *anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar* har Eders Kongl. Maj:t uti ofvanberörda nådiga proposition föreslagit, att Riksdagen måtte anslå och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande 200,000 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen till bidrag för *anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar* till Eders Kongl. Maj:ts disposition för år 1880 anvisat 200,000 kronor.

2:o. 1877 års Riksdag beviljade, för *anläggning af väg mellan Bredåker och Nedra Edefors i Öfver-Luleå socken af Norrbottens län*, ett anslag af 42,000 kronor. Sedan i afräkning härå anvisats för år 1878 12,000 kronor och för år 1879 20,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu hemställt, att för år 1880 måtte af anslaget anvisas återstående 10,000 kronor; och har hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit blifvit af Riksdagen bifallet.

3:o. Till *väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor i Vesterbottens län* beviljade 1876 års Riksdag ett anslag af 95,000 kronor, hvaraf anvisats till utgående under år 1877 15,000 kronor, under år 1878 25,000 kronor och under år 1879 25,000 kronor.

Under erinran, hurusom Riksdagen vid beviljandet af ifrågavarande anslag fästade det vilkor, att Eders Kongl. Maj:t skulle ega jemka anslagsbeloppet i den mån dagsverken och öfriga arbetskostnader kunde under arbetstiden i någon betydligare mån nedgå, har, på sätt det den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagda statsrådsprotokollet den 8 Januari 1879 utvisar, Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader meddelat, att styrelsen genom chefen i norra väg- och vattenbyggnadsdistriktet inhemtat, att för närvarande, i brist af fullständigt förda räkenskaper öfver de inom de särskilda socknarne på olika sätt anordnade arbetena och till följd af dessa arbetens ofullständiga skick vid derå af distriktchefen anställd besigtning, ingen säker uppskattning af verkliga kostnaden kunnat göras, men att, enligt distriktchefens åsigt, den möjligen ifrågakommande nedsättningen i anslagsbeloppet ej kunde komma att öfverstiga 15,000 kronor; på grund hvaraf styrelsen föreslagit, att för år 1880 måtte för detta arbete anvisas hälften af det återstående beloppet utaf det redan bestämda anslaget, eller 15,000 kronor.

Med afseende å vigten deraf, att i möjligaste måtto inskränka statsutgifterna, och då någon nedsättning af det utaf styrelsen nu föreslagna belopp syntes kunna utan synnerligt men ega rum, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till utgående under år 1880 måtte för ifrågavarande arbete af Riksdagen anvisas 10,000 kronor.

Enär en ej obetydlig nedsättning i priset på dagsverken och öfriga arbetsomkostnader, hvaraf jemkning i anslagssumman kan föranledas, under den återstående arbetstiden antagligen kommer att ega rum och medföra minskning i anslagsbeloppets slutsumma, har Riksdagen, under erinran om det redan bestämda vilkoret, att Eders Kongl. Maj:t eger rätt att jemka anslagsbeloppet, beslutat att, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts nu gjorda förslag, af detta anslag ytterligare anvisa för år 1880 ett belopp af 10,000 kronor.

4:o. För *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlgård, Husbondliden och Ruskträsk* beviljade 1877 års Riksdag ett anslag af 343,780 kronor samt anvisade deraf till utgående

under år 1878 24,093 kronor 86 öre och till utgående under innevarande år 60,000 kronor.

Berörda företag är beräknadt att erfordra en kostnad af sammanlagdt 515,680 kronor, deraf på hufvudvägen från Sorsele till Strycksele belöpa 429,680 kronor och på sidovägen från Lycksele återstående 86,000 kronor.

Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader har föreslagit, att af återstoden utaf anslaget måtte under år 1880 få utgå 40,000 kronor, men på enahanda skäl, som under näst föregående punkt andragits, har Eders Kongl. Maj:t ansett nedsättning i det af styrelsen ifrågasatta belopp böra ifrågakomma och föreslagit Riksdagen att i ytterligare afräkning å förutnämnda anslagssumma anvisa till utgående under år 1880 ett belopp af 25,000 kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har blifvit af Riksdagen bifallet.

B) Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

5:o. För *understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprepning af åar och farleder* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1880 anvisa samma belopp, som för år 1879 beviljats, eller 20,000 kronor; och har berörda nådiga framställning blifvit af Riksdagen bifallen.

6:o. Till *understöd för byggande vid större fiskelägen af smärre båthamnar* har Eders Kongl. Maj:t äskat ett anslag för år 1880 af 30,000 kronor, eller samma belopp, som under föregående år varit för enahanda ändamål stäldt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har blifvit af Riksdagen bifallet.

7:o. Till *fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg* beviljade Riksdagen år 1875 ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 100,000 kronor, att utbetalas med en femtedel under hvarje af åren 1876—1880.

I enlighet med hvad Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, har Riksdagen af berörda anslag till utgående under år 1880 anvisat återstående 20,000 kronor.

8:o. Till *utförande af en mindre hamnanläggning vid Skanör* beviljade 1878 års Riksdag ett belopp af 50,000 kronor, att såsom anslag utan återbetalningsskyldighet utgå med 25,000 kronor under år 1879 och med 25,000 kronor under år 1880, under vilkor, att Skanör och Falsterbo städer åtog sig att, utan vidare anspråk på bidrag af allmänna medel, fullborda arbetet enligt af Eders Kongl. Maj:t faststäld plan och derefter ständigt underhålla hamnanläggningen i sådant skick, att den kunde för trafiken begagnas.

I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen af berörda anslag till utgående under år 1880 anvisat återstående 25,000 kronor.

C) Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

9:o. Uti ofvan nämnda nådiga proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till *understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutedikningar och vattenaftappningar, som företrädesvis afse att minska frostländigheten*, måtte för nästkommande år anvisas samma belopp, som under de senare riksdagarne för enahanda ändamål beviljats, eller 80,000 kronor; och har hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit blifvit af Riksdagen bifallet.

10:o. Till *befrämjande, medelst lån, af utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag*, har Eders Kongl. Maj:t äskat enahanda belopp, som af sistlidna årens Riksdagar beviljades, eller 100,000 kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har blifvit af Riksdagen bifallet.

11:o. För *sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren* beviljade 1877 års Riksdag Hjelmarens och Qvismarens sjösänkingsbolag ett lån å 2,000,000 kronor, att från Statskontoret utgå med 600,000 kronor under år 1878 samt 300,000 kronor under hvarje af åren 1879, 1880, 1881 och 1882 och 200,000 kronor under år 1883; och har med anledning häraf Eders Kongl. Maj:t nu äskat anvisaude för år 1880 af de på samma år belöpande 300,000 kronor af detta lån.

Beträffande sättet för beredande af tillgång till berörda låneunderstöd föreslog Eders Kongl. Maj:t *sistlidne års Riksdag*, att Riksgäldskontoret måtte under år 1879 till Statskontoret öfverlemla ett belopp af 900,000 kronor, motsvarande de för åren 1878 och 1879 beviljade andelar af nämnda lån; men i underdånig skrifvelse den 23 Maj 1878 meddelade, till svar härå, Riksdagen, att dess vid lånets beviljande år 1877 uttalade åsigt innefattade, det Riksdagen ej ville medgifva upplåning för berörda statsutgift, med mindre än att för något af de år, hvarunder lånet skulle utgå, förhållandet mellan statens inkomster och disponibla tillgångar samt dess utgifter gjorde ett sådant förfaringssätt oundgängligen nödigt. Då, för bestridande af de för åren 1878 och 1879 anvisade delarne af lånet, någon upplåning ej vore behöflig och, enligt Riksdagens åsigt, ej heller lämplig, hade Riksdagen saknat skäl att frångå sin i detta afseende redan uttalade grundsats, till följd hvaraf Eders Kongl. Maj:ts omförmälda, hos sistlidne års Riksdag gjorda nådiga förslag ej blef af Riksdagen bifallet.

I fråga om sättet för den *nu ifrågavarande* för år 1880 beviljade låneandelens bestridande inhemtas af det den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bifogade protokoll öfver finansärenden den 8 Januari 1879, att Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet, vid det förhållande som nu inträdt, att statens inkomster och disponibla tillgångar icke försloge för bestridande af utgifterna utan upptagande af nya skatter, och då det icke torde få anses lämpligt att ytterligare öka dessa skatter för att användas till utlåning åt ett sjösänk-

ningsbolag, hemställt, att tillgång till det låneunderstöd för sjöarne Hjelmarens och Qvismarens sänkning, som under år 1880 skulle från Statskontoret utgå med 300,000 kronor, måtte på det sättet beredas, att Riksgäldskontoret under samma år till Statskontoret öfverlemnade ett belopp af 300,000 kronor; och har i öfvensstämmelse härmed Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på nyssnämnda sätt bereda tillgång till ifrågavarande belopp.

Då det ej kan anses oundgängligt nödigt och, enligt Riksdagens åsigt, skulle vara mindre lämpligt att genom upplåning bereda tillgång till ifrågavarande, jämförelsevis ej betydliga belopp, har Riksdagen ej ansett sig kunna bifalla Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, i hvad det angår sättet för beredande af tillgång till ifrågavarande år 1880 utgående andel af omförmälda låneunderstöd, utan endast beslutat att i ytterligare afräkning å lånet för sänkning af sjöarne Hjelmarens och Qvismarens anvisa 300,000 kronor till utgående från Statskontoret under år 1880.

12:o. I afseende å *vilkoren för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag till allmänna arbeten äfvensom i fråga om kontrollen derå*, att sådana arbeten enligt fastställda planer utföras, har, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, Riksdagen beslutat, att nu gällande allmänna vilkor och föreskrifter i afseende å de statsbidrag, som blifvit anvisade för väganläggningar och vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, vattenkommunikationer samt sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, hvilka föreskrifter och vilkor innefattas i Riksdagens underdåniga skrivelser den 23 Maj 1873 (N:o 67, mom. 8 och 68), den 23 April 1874 (N:o 27 mom. 11), den 5 Maj 1876 (N:o 27 mom. 12) och den 20 Maj 1878 (N:o 47 mom. 13), fortfarande skola blifva gällande.

13:o. Bland de i nästföregående punkt omförmälda allmänna föreskrifter förekommer äfven den, att menighet, bolag eller annan vederbörande, som erhållit statsunderstöd till utförande af nu ifrågavarande slags arbeten, skall underkastas alla de vilkor och kontroller, som af Eders Kongl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Under återopande häraf och med anledning af hvad här ofvan under mom. 3:o finnes anmärkt i fråga om bristen på fullständigt förda räkenskaper öfver ett af staten understödt vägföretag, får Riksdagen hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t, i sådana fall der rätt till jemkning i beviljadt anslagsbelopp blifvit eller blifver staten förbehållen, täcktes anbefalla räkenskapers förande å sådant sätt, att den verkliga kostnaden för det af staten understödda arbetsföretaget må kunna säkert uppskattas.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 17 maj 1879.

Sammandrag af de utaf 1879 års Riksdag beviljade, i dess underdåniga skrifvelse N:o 49 omförmälda statsbidrag för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa an- slag och lån.
A. Väganläggningar och vägförbättringar.					
Till <i>fond</i> för anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar	200,000	---			
För anläggning af väg mellan <i>Bredåker</i> och <i>Nedra Edefors</i> i Öfver-Luleå socken af Norrbottens län	10,000	---			
Till väganläggning mellan <i>Lycksele</i> och <i>Stensele</i> kyrkor i Vesterbottens län	10,000	---			
För väganläggning från <i>Sorsele</i> kyrka till <i>Strycksele</i> by jemte sidoväg från <i>Lycksele</i> öfver <i>Ulriksdal</i> , <i>Carlgård</i> , <i>Husbondliden</i> och <i>Ruskträsk</i>	25,000	---	245,000	---	245,000
B. Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.					
Till <i>fond</i> för understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder	20,000	---			
Transport	20,000	---	245,000	---	245,000

	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa an- slag och lån.
Transport	20,000	—	245,000	—	245,000
Till <i>fond</i> för byggande vid <i>större fiskelägen af smärre båthamnar</i>	30,000	—	—	—	—
Till fullbordande af <i>hamnanläggningen</i> vid <i>Trelleborg</i>	20,000	—	—	—	—
Till utförande af en mindre <i>hamnanläggning</i> vid <i>Skanör</i> .	25,000	—	95,000	—	95,000
C. Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.					
Till <i>fond</i> för <i>myrutdikningar</i> och <i>vattenaftappningar</i> till förminskande af <i>frostländigheten</i> . .	80,000	—	—	—	—
Till <i>fond</i> för understödjande af <i>utdikningar</i> och <i>aftappningar</i> af <i>sanka trakter</i> och <i>sjöar</i> till beredande af <i>odlingsföretag</i>	—	100,000	—	—	—
För <i>sänkning</i> af <i>sjöarne Hjelmaren</i> och <i>Qvismaren</i>	—	300,000	80,000	400,000	480,000
Summa kronor	—	—	420,000	400,000	820,000